

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " "het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

(De intelligentie begint, naar aanleiding van het openingswoord van de voorz.)
Ja, ik hoor daar dan allereerst: "we houden hier niet van sensatie", nou, daar kunnen we het volledig mee eens zijn. Weet U, vrienden, sensatie op geestelijk gebied dat wil alleen zeggen: de nieuwsgierigheid zetten in plaats van de werkelijke belangstelling voor waarheden die in onszelf nog te ontdekken zijn, en dan zoeken we het buiten onszelf en dat is natuurlijk nooit goed. Wij zoeken zelf ook voortdurend naar die waarheid en wij bezitten helaas niet het vermogen om deze waarheid zonder meer en absoluut en in haar geheel te erkennen. We zijn nog teveel persoonlijkheden om dat tot stand te brengen en vandaar dat we U steeds weer toeroepen: denk er toch om mensen, ook wij die namens de Orde tot U spreken, wij zijn niet onfeilbaar; wij weten wel veel, maar we weten ook niet alles en we kunnen ook heus wel eens een fout maken. En dan zeggen we er altijd achteraan: begrijp goed, op grond van dat wat wij weten, bouwen ook wij onze theorieën; ook wij kennen ons geloof. En we zullen U daar vaak op attent maken dat dit ons geloof is, of dat wij dit menen; we zeggen dat dan ook wel zo. Maar dat betekent dat U voor Uzelf heel goed na moet gaan of U het daar eens mee kunt zijn. Daarom verzoek ik U om toch vooral ook zelf na te denken, zelf Uw gedachten te laten gaan over wat besproken wordt en te zeggen: ja, dat is voor mij acceptabel of dat is voor mij verwerpelijk. En dan kunnen we nu overgaan tot het eigenlijke onderwerp dat ik voor U mag bespreken. We zullen vandaag beginnen met te gaan spreken over TOEKOMST-PROGNOSE, dus VOORSPELLINGEN. En aan mij is dan de vererende taak opgedragen U duidelijk te maken hoe dat kan. Wanneer er onder U zijn die dat wel weten, weet U niet boos dat we het nog eens herhalen. En aan diegenen die het nog niet weten: laat U toch vooral niet imponeren. Wat wij zeggen is te volgen, tenzij het een specialistische beantwoording van een vraag betreft misschien; dan kan het U eens wat voorbijgaan. En zoudt U het niet begrijpen, we zitten hier op het ogenblik niet alleen als Uw vrienden, met de bedoeling om Uw leraren te zijn, maar met de bedoeling om elkaar te begrijpen. Geest en mens moeten elkaar verstaan. Als het dus niet duidelijk is, zeg het rustig, daar behoeft U zich niet voor te schamen. Nou, daar gaan we dan, over het onderwerp "prognose en toekomst". Ik weet niet of U zich voor kunt stellen dat tijd een relatieve waarde is. We hebben dat al eens meer geïllustreerd, we hebben daar hele betogen over gehouden. Kort gezegd komt het hierop neer: U leeft hier met een dag van 24 uur en een jaar van 365 dagen. Dit is een gewoonte van U, want als U zoudt leven op een andere planeet wier dag b.v. zou zijn 20 uur en wier jaar 400 dagen zou bedragen, dan zoudt U het toch op dezelfde wijze accepteren als normaal, en Uw tijdservaren zou volkomen gelijk zijn n.l. gebonden aan het dagbeleven, aan de onwentelingen van Uw planeet. Wanneer wij op deze wijze dus het tijdservaren stellen als een relatieve waarde, vloeit hieruit voort, dat geen enkele tijdsverhouding kan worden gezien als een absoluut iets in de oneindigheid. We kunnen dan verder vaststellen dat de tijds waarde, de tijdsberekening, over het algemeen volledig afhankelijk moet worden gesteld van het persoonlijk beleven. Ja, ik weet wel dat U klokken heeft, maar die klokken zijn niets anders dan een zakelijke indeling van datgene wat in het beleven der mensen reeds lang, heel lang bestaan heeft. Op grond hiervan - dus nogmaals - tijd is niet slechts relatief, maar ze is bovendien fictief; ze is alleen reëel voor degenen die haar ondergaat en deze ondergaat haar in zijn eigen wezen. U zult zeggen: hoe komt het dan dat we ouder worden? Daar zou de medische wetenschap U antwoord op kunnen geven, die zou U vertellen: ja, je wordt ouder omdat het lichaam, niet meer bezittende z'n normale veerkracht, niet in staat is het lichaam voortdurend van de juiste voedingsstoffen te blijven voorzien en gelijktijdig de oellen regelmatig te blijven vervangen. Hierdoor gaat de veerkracht verloren en krijgen we de verschijnselen die men ouderdom noemt. Ouderdom is dus een slijtageproces en niet een proces dat aan Uw tijds idee gebonden is. Ook hiervan wil ik U wel een voorbeeld geven: er zijn kinderen die geboren worden met vierjarige leeftijd, het mentaal intellectueel peil bereiken van een persoon van 20 - 25 jaar, echter in dit zeer versneld intellectuele leven hun lichaam teveel toemoeden, nietwaar, teveel vermoeien en daardoor vaak reeds sterven op 20jarige leeftijd, waarbij dus blijkt dan dat een volkomen mensleven voor deze wezens wordt teruggebracht tot een vierde van Uw eigen leven, zonder dat het

onvolledig is. Een onvolledigheid en onbevrediging komt slechts voort uit de vergelijking met andere wezens, die dan gelijkwaardig zijn intellectueel op een bepaalde leeftijd en veel langer bestaan. Dus ik geloof dat dit voor U als zaak na te zoeken is, te controleren is. Wij hebben dan ook het probleem "tijd" bestudeerd en, waar bij ons de tijd geheel en al een persoonlijke ervaring is, zijn we gekomen tot de conclusie dat tijd niets anders is dan een correlatie van krachtlijnen in het heelal m.a.w., men beweegt zich voort langs een cosmische kracht, een cosmische lijn. Denkt U maar aan een magnetisch veld, zo'n magneetje met van die ijzervijlseldeeltjes; en het bewegen langs één van deze vele lijnen, is een tijdservaren, de verschijnselen die worden ervaren, dus het veranderen van buigingshoek in het veld, nietwaar? U weet, die lijn loopt gebogen, parabolisch; die verschijnselen worden dan ervaren als een resultaat van de tijd, zolang men de eigen beweging niet beseft. We hebben dan geconcludeerd dat het het eenvoudigste is om te zeggen: in de ruimte is tijd een functioneel verschijnsel, dat betekent onbewuste voortbeweging. Ik hoop dat dit tot zover duidelijk en begrijpelijk genoeg is. Ja?

x Ja.

- Nu, als U dit begrepen heeft, dan zult U het volgende waarschijnlijk ook heel makkelijk kunnen begrijpen: Wanneer tijd een beweging is, dan behoef ik alleen maar vast te stellen in welke richting de beweging zich voortplant en ik kan met grote zekerheid zeggen dat na een bepaald verloop, uitgedrukt in energie-eenheden, nietwaar, dus in een bepaald krachtsverbruik, deze of die toestand zal heersen. Ja, verdergaande, wanneer ik mijzelf verplaats op dat ogenblik, dan kan ik de gehele wereld in de toestand waarin zij dan verkeert, zien en aanschouwen. Ik verplaats mijzelf dus langs de tijdslijn. Dit is een verschijnsel dat bewust zeer zelden bij de mensen voorkomt; er zijn er maar heel weinig die dat werkelijk kunnen, maar er zijn er meerderen die, hetzij op bepaalde ogenblikken, b.v. onder zeer hevige gemoedsbewegingen, zeer sterke inspanning, overspanning, kunnen komen tot een dergelijk bereiken; er zijn er zelfs die dat kunnen door hun eigen gestel. Dus deze mensen kunnen zich sprongsgewijze, niet geleidelijk, en onbepaald - want het is een spontaan verschijnsel wat niet beheerst wordt - verplaatsen langs de tijdslijn en zij doen dit langs de tijdslijn van een persoon waarmee ze contact hebben. Dit is het geval dus bij werkelijk goede waarzeggers, chiropricopisten, of hoe U ze verder wilt noemen. Zij lezen niet, zoals U misschien zoudt denken, in een ziel; dit is niet hun grootste, hun meest waardevolle werk, maar zij weten te bepalen de aard en bewegingsrichting van het wezen zelf en kunnen zichzelf dan in de tijd projecteren op een punt waar dit wezen eerst na - ja, tijd komt er altijd weer in voor, het is eigenaardig dat ik het zeg - maar dus na een bepaald verloop, uitdrukbaar in Uw tijdswaarde, zal die ander pas op die plaats afkomen. Er moet dus een zekere levensafstand worden afgelegd. Wanneer wij nu overgaan tot voorspellen, dan bezitten wij tot op zekere mate de mogelijkheid, tot op zekere hoogte, om ook ditzelfde te doen. Wij kunnen de stromingen wel vaststellen maar, waarschijnlijk door ons onvolkomen weten omtrent deze tijdslijn en de wetten die deze bewegingen vastleggen en hun variaties mogelijk maken, zijn wij nooit in staat om bewust een hele periode ons voor te stellen en daarbij alle hoogtepunten volledig juist te ontvangen. Dit kan overigens ook geen enkele waarzegger, dat kan geen enkele paragnost, geen enkele psychometrist. Men kan een groot gemiddelde van juistheid behalen, men kan nooit een absolute juistheid bereiken, en wel omdat men zelve waarneemt uiteindelijk, met eigen denkvermogen, eigen bewustzijn, in de wereld van een ander die qua bewustzijn en denkvermogen nu eenmaal van U verschilt. Dus, wanneer we dat hebben vastgelegd, dan gaan we verder. Nu zijn er echter ook nog andere dingen. Wanneer ik een steen neem en ik leg die boven op een helling en die helling is vlak, dat weet ik, dan kan ik zeggen: op het ogenblik dat ik die steen in beweging zet, zal zij vallen. Ben ik in staat wrijving, de ontstane wrijving en de daaruit voortvloeiende vertraging ook te berekenen, dan kan ik tot op een duizendste seconde precies zeggen: dan komt deze steen daar en daar aan, m.a.w. de beweging der massa is in de mechanica predicabel, haar kracht en de omzetting dezer kracht is evenzeer predicabel, ze is berekenbaar. Nu heeft U waarschijnlijk, wanneer U deze wetten misschien eens gehoord hebt, meer gedacht aan ijzeren gewichten, nietwaar? U heeft misschien gedacht aan het lood waarmee men proeven heeft genomen, de valproeven in het luchtledige e.d. die met de graviteit in verband staan, maar U heeft zich waarschijnlijk maar heel zelden afgevraagd wat dan de traagheid der massa kan zijn en de eigen kracht, plus het krachtpotentieel der massa, wanneer we niet te doen hebben met doodgewoon steen, of rots of water, maar met mensen. En toch heeft ook de mensheid, juist door haar massa, waarbij het individueel bewustzijn wordt teruggebracht tot een gezamenlijk bewustzijn dat gemiddeld ligt beneden het gemiddelde der verschillende individuele bewustzijn tezamen, krijgt men een massa die betrekkelijk inert is; zij is traag. Dit traagheidsmoment maakt het mogelijk om een eenmaal aangenomen beweging der massa te berekenen, want men weet dat een zekere periode móet verlopen voordat

een verandering in de tendenz en ontwikkelingsrichting der massa mogelijk wordt. Hoe meer een beweging omvang krijgt, hoe grotere vaart zij heeft en hoe minder zij geneigd is van haar baan af te wijken. Ook dit is geloof ik voor U begrijpelijk, nietwaar? Wanneer wij deze dingen dus bezien, dan kunnen we ze gaan toepassen op Uw wereld en op Uw mensheid; wij kunnen gaan zeggen b.v.: ja, wij hebben daar een probleem. Laat ik er maar één nemen dat op het ogenblik misschien niet zó actueel meer is, maar toch wel weer zal worden: Korea. Waarmee heb ik te doen in Korea? Allereerst, ik heb te maken met een land dat op zichzelf in voortdurende opstand verkeert tegen alle machten, omdat het helemaal zo zwaar beschadigd is. Deze mensen, na alle verschrikkingen die ze ondergaan hebben, na al dat weinige bezit dat ze nog hadden en dat verloren ging, deze verlatenheid dus ontstaan, zullen zich niet zonder meer kunnen voegen in het normale schema van een politiek-economisch geregeerde wereld. Wat kan ik daaruit concluderen? Dat, of deze nu naar de buitenwereld als grootse feiten bekend zullen worden gegeven of niet, in Korea zelf voortdurend sprake moet zijn van de vorming van strijd- en roversgroepen. Dit laatste kunnen wij tevens baseren op het volkskarakter, dat toch wel enigszins verwant is met het Mongools-Aziatisch karakter, zoals gezien in Mongolië en Noordelijk China; daar komen diezelfde verschijnselen voor. U zult dus begrijpen dat we op deze wijze makkelijk kunnen berekenen dat die situatie komt. Nu weten we echter nog meer; wij weten dat twee machten nog steeds tegenover elkaar staan in Korea, die allebei er wel zeer op gesteld zijn, uit deze wapenstilstand een overwinning te maken. Dit is een politieke noodzakelijkheid, waar het voor China een zwaar prestige-verlies zou betekenen, indien men deze strijd als verloren moest erkennen. Hetzelfde geldt echter voor het grote land dat als eerste hier ingegrepen heeft en dat, ondanks de tegenzin bij zijn burgers, zich voor de buitenwereld niet kan laten kennen, en ook een politiek succes moet trachten te maken uit deze wapenstilstand. Nu heeft U hier dus alle factoren die U op het ogenblik ook kunt kennen. Voeg deze drie nu bij elkaar, wat kunt U dan als predictie hieruit vinden? Wel, allereerst: er zullen relletjes en onlusten komen in Korea, hoofdzakelijk veroorzaakt door de Koreanen zelf, maar zeer zeker ook mede daarin betrekken de bezettingstroepen, zowel van Noord als Zuid. Waarom? Om de prestigekwestie, het prestige van de bezettende landen op het ogenblik - of geallieerde landen, hoe mens het uit wil drukken - is zo belangrijk, dat men niet toe kan laten dat er schandalen voorkomen en dat er zo maar geroofd en geplunderd wordt, zonder meer. Dit op zijn beurt zou betekenen dat men op een gegeven ogenblik de neiging in zich voelt komen, om dan de hele zaak maar plat te slaan, waarbij het oorspronkelijk menselijk denken, dat de eerste drijfveer voor de actie was, langzaam maar zeker plaats gaat maken voor een zekere - ik zou haast zeggen - minachting. Niet minachting van de mensen als zodanig misschien, van de Koreanen, maar wel minachting van het volk en de regeerders van dat volk. Dat volk echter is, zoals meer gezegd, wanhopig. Hieruit moeten noodgedwongen moeilijkheden voortkomen bij verdere onderhandelingen, gewapende conflicten van kleinere omvang. Nu weten we echter nog iets: we weten ook dat op dit ogenblik geen van de beide strijdende partijen - werkelijk strijdende partijen - verlangt naar een voortzetting van deze uitputtingsoorlog. Als resultaat mogen we aannemen: veel onrust in Korea in het komende jaar, niet leidende tot een directe hervatting van oorlog, ofschoon gerekend kan worden met gewapende handelingen langs de front- en demarcatielijnen. Het is verder aan te nemen dat deze moeilijkheden gebruikt zullen worden als afleidingsmanoeuvre op een gegeven ogenblik, waar men aan beide kanten erg blij zal zijn wanneer men enkele politieke débâcles af kan wenden. U ziet, dat gaat dus volgens die methode die ik U beschreef als de tweede. En deze methode, vrienden, die heeft een groot voordeel, zij heeft allereerst het voordeel dat ook U, met een beperkte kennis, gebruik makende van de wet der traagheid, traagheid van de massa, de ontwikkeling der massa kunt volgen. U kunt b.v. zuiver voorspellen dat, wanneer eenmaal, om nu eens wat te noemen, een dictatoriale regeringsvorm aan de macht komt, deze regeringsvorm een zeker bewegingsmoment, een geestelijke kracht, een drijfveer zal ontvangen in het begin van haar ontstaan, want zij komt niet zonder enige noodzaak en enig verlangen over het algemeen tot de macht zelve; zij moet steun hebben. Dit moment nu, kan bevorderd worden zolang als de regering populair blijft en wordt versterkt. Wanneer deze regering tot val gaat komen, kunnen we zeggen dat de tijd die nodig is om haar ten val te brengen ongeveer 2 keer tot $2\frac{1}{2}$ keer zo groot is als de tijd die ze nodig had om haar toppunt van populariteit te bereiken. Dat zijn nu die kleine stelregels, maar dat zijn stelregels die aan de andere kant toch zeer goed bruikbaar zijn; ze zijn te hanteren. Hetzelfde geldt b.v. voor economische aspecten. Wij weten dat economisch, bepaalde crisispunten regelmatig optreden met bepaalde vaststelbare tussenpozen, die volkomen regelmatig zijn, volkomen. Dus als er staat: "nu komt deze crisisdrang vandaag", dan kunnen we zeker zijn dat ze over 8 jaar weer naar voren komt, in deze zin bedoeld. Wanneer wij nu dit regelmatig optreden van crises, van politieke

of economische aard, dus kennen, dan mogen wij aannemen dat een nieuwe crisis zich herhalen zal en wel in het directe beeld van de vorige omstandigheden, maar aangepast aan de nu regerende voorwaarden en factoren. Ben ik nog steeds duidelijk, vrienden?

x Ja.

- Ik zit U hier dus eigenlijk een klein beetje les te geven - als ik het zo mag noemen tenminste - in het waarzeggen, maar niet in het doodgewone waarzeggen, maar in de kunst van het prognose-stellen. Wat ontdekken we nu? Bij dit prognose-stellen zijn twee waarden van buitengewoon groot belang. De eerste is de inertie of traagheid der massa, het tweede echter is een zuiver psychologisch probleem n.l. het gemiddelde bewustzijnspeil der massa en haar begeertepeil. Begeeren en bewustzijn der massa beperken elkaar en dragen elkaar, zij zijn de stuwende kracht; de inertie is de traagheid die overwonnen moet worden. Deze twee tegenover elkaar gesteld, geven de mogelijkheid te komen tot een absoluut juiste prognose van gebeurtenissen. Ditzelfde kan worden gedaan : cosmos tegenover zonnestelsel. Ook hier vinden wij bepaalde regels, ofschoon die U niet zo gemakkelijk bekend zullen worden, vermoed ik. En deze regels kunnen wij gebruiken; wij kunnen daaruit conclusies trekken. Er zijn er waarschijnlijk wel onder U, die zich herinneren dat wij het vorig jaar naar voren brachten: kijk eens, er gaan ontzettend veel natuurrampen gebeuren: wervelstormen, zeebevingen, aardbevingen, vulcanische verschijnsalen, landverschuivingen, overstromingen. En ik neem aan dat velen Uwer zich hebben afgevraagd: ja, je kunt nu wel veel voorspellen, maar hoe kun je nu voorspellen dat in Italië, in Zwitserland, in Oostenrijk, in Zuid-Duitsland, men te worstelen zal krijgen met teveel water; hoe kunnen jullie nu vaststellen dat binnen een zekere termijn hier b.v. de ramp in Zeeland zal gebeuren? Wel, vrienden, laten we eerlijk zijn, dat konden we niet. Wij konden niet precies vaststellen wat er zal gaan gebeuren, maar we konden wel vaststellen wat een zeer grote mogelijkheid was, wat waarschijnlijk zou gaan gebeuren. En vandaar dat wij - zoals we ook het vorige jaar trouwens gezegd hebben - bij onze voorspellingen altijd zeggen: denk erom, wij nemen aan dat dit zal gaan gebeuren. En nu wilt U zeker graag een staaltje horen van wat er al zo, volgens onze idee, waarschijnlijk zal gaan gebeuren, of niet?

x Jawel.

- Ja, dat had ik zo gedacht. En dan willen we dus maar een paar aardige kleine dingetjes nemen. Allereerst: in Nederland heeft U natuurlijk het volgend jaar wel een klein beetje moeilijkheden te verwachten, dat is begrijpelijk. Er gaan een aantal dingen gebeuren die afwijken, in het beleid dan, gaan er dingen gebeuren die afwijken van de weg die totnogtoe gevolgd werd. De regering gooit het roer om, ik zeg niet helemaal en U hoeft ook niet te zeggen: "gelukkig", want het is nog maar de vraag wat beter zou zijn. Maar in ieder geval, gezien de huidige situatie, moet men andere maatregelen gaan treffen, waar blijkt dat de totnogtoe gevoerde politiek zekere critieke situaties heeft doen ontstaan, die nu op het ogenblik absoluut opgelost moeten worden. Dit brengt echter met zich mee dat die maatregelen niet door velen in den volke zo sympathiek zullen worden gevonden als alles wat voor die tijd gebeurde. Hierdoor kunnen we wel zeggen dat Nederland politieke spanningen mee zal maken. Maar dan zijn we er nog niet. Deze politieke spanningen zullen zich waarschijnlijk ook wel uitwerken in politieke stakingen; zij zullen zich uitwerken in kleinere en grotere crisissen in de kamers b.v., nietwaar, zij zullen zeer zeker leiden tot een - nu laten we maar zeggen - politiek veel bewogen jaar. Hoe staan we er nu economisch voor? En nu ben ik, gelukkig misschien, niet pessimistisch wat dit betreft. Ik geloof dat wij, op grond van de bestaande ontwikkelingen, aan kunnen nemen dat Nederland in Europa een aanmerkelijk belangrijker rol zal spelen, juist op economisch gebied, dan de laatste tijd het geval was. Geholpen door voor andere landen niet erg gelukkige verschijnselen t.o.v. oogst e.d., zal de Nederlandse landbouw wat op gaan leven en wederom grotere uitvoermogelijkheden krijgen die in het 1ste kwartaal van het jaar uitdrukkelijk reeds merkbaar zullen zijn. Dit betekent dat de welvaart dus, van een deel van de Nederlandse bevolking althans, redelijk verzekerd kan worden geacht gedurende de eerste 6 maanden van het jaar en we kunnen daar wel bijvoegen dat ook verder gerekend kan worden met een zodanige verhouding van eigen productie-kosten tot wereldmarktprijs, dat, zij het niet over een redelijk lonende, toch over een lonende productie in de landbouw gesproken kan worden. U ziet, Nederland staat er niet zo dwaas voor. Nu gaan we verder, en nu mag ik misschien iets zeggen wat toch iets persoonlijker is: ik geloof dat U in het komende jaar, meer nog dan in de afgelopen paar jaren, zult merken dat het Hoofd van het Koninklijk huis, Uw vorstin, niet gedragen wordt door politieke aspiraties of gedachten, maar dat zij in zich draagt de kracht om een nieuw geestelijk vuur te ontsteken, vooral juist bij de jongeren, terwijl zij ook voor de ouderen zal betekenen een plechtanker en een houvast in de ongetwijfeld optredende conflicten en moeilijkheden. En nu kunnen we nog iets prettigers gaan zeggen: het is eigenlijk, Nederland staat er nu niet zo heel erg zwart voor; ja, er zijn natuurlijk wel weer wat

ongelukjes en er zijn een paar onprettige dingen, maar laten we daar vandaag eens niet over praten. Per slot van rekening, als U slecht nieuws wilt horen, dan hoeft U elke dag Uw krant maar te lezen, dan heeft U meer slecht nieuws dan U kunt verteren. Maar laten we de goede kant gaan bekijken: de Nederlandse industrie heeft op het ogenblik zwaar te kampen met liquiditeits-moeilijkheden d.w.z. er is niet voldoende geld. Daar tegenover staat dat over het algemeen de kapitaalbeleggingen groot zijn. Nu heeft Nederland echter de laatste jaren in zijn industrie, ook al door het gevoerd regeringsbeleid, zeer veel geïnvesteerd en over het algemeen verstandig. Dit zal tot uiting komen in een opbloei van verschillende industrieën, zelfs wanneer kleinere industrieën ten onder zouden moeten gaan. We zullen verder zien een blijvend bestaan en tegen het eind van het jaar zelfs een verzwaring van de moeilijkheden voor de middenstand. Deze moeilijkheden zullen voor een groot gedeelte opgelost worden door een aantal acties van de regering, die meer dan voorheen aandacht zal besteden aan de problemen van de middenstand. En dit kan ons dus ook alweer gelukkig stemmen. De voordelen van verschillende branches van producerende bedrijven, zullen dus niet geheel ongemerkt voorbijgaan aan andere delen van het volk. Dan zal de gulden een ietwat vastere en hogere koers nog weer verwerven in verhouding tot de munteenheden waaraan zij gebonden is. En dat resultaat is ook erg prettig, want dit zal een voordeel betekenen voor de buitenlandse handel en zal Nederland bovendien maken tot een meer gevraagd transitoland dan het reeds was. Dus U staat er niet zo gek voor, begrijpt U? Maar er zijn andere landen, ja, daar moeten we pessimistisch over worden of we willen of niet. De revolutionaire bewegingen die op het ogenblik overal in de koloniën, maar wel speciaal in Afrika, rond zich grijpen, zullen zeer zeker in het komende jaar heel wat scherper gesteld worden. Totnogtoe heeft men, althans tegenover de buitenwereld, met een sissend gebaar gezegd: nu ja, we zijn de toestand wel meester; we kunnen het met een verdrag en een tractaatje en een paar soldaten af. Ik ben bang dat men deze illusie tegenover de buitenwereld niet lang zal kunnen handhaven en dat het voor verschillende grote mogendheden een werkelijke slag zal betekenen wanneer aan het einde van het jaar de balans wordt opgemaakt van de situatie der koloniale gebieden en der protectoraten en dominions, die gelegen zijn juist dus in Afrika. En dan hebben we nog iets: ja, ik doe maar een greep, ik bedoel, later kunt U altijd met mijn collega's daar verder over praten. We hebben daar nog wel een paar dagen voor; ik geef nu alleen maar een kleine demonstratie voordat ik afscheid van U ga nemen. Maar dan hebben we nog iets: zoals U weet is de aarde op het ogenblik in een betrekkelijk hevige beroering. U kunt er op rekenen dat de reeks van aardbevingen, vulcanische uitbarstingen van grotere en mindere intensiteit, voort zullen gaan. U zult b.v. nogmaals te rekenen krijgen met vloedgolven, ontstaan ten gevolge van een zeebeven in de Grote Oceaan, die onder de scheepvaart wat offers zullen vragen. U zult verder kunnen rekenen met een abnormaal klimaat deze winter in Canada, aan het Noordelijk deel van de Ver. Staten. U kunt ook bovendien rekenen met ongewone droogteperiodes optredende in Australië. Zowel het weer dus als de aarde zelve, zijn niet rustig. En deze periode van verschijnselen zal zich nog tenminste 6 maanden voortzetten op ongeveer gelijke schaal en voet als zij op het ogenblik beweegt en de laatste drie maanden bewogen heeft. Dus niet erg optimistisch wat dat betreft. Dan is er verder nog op te merken, en dan scheid ik ermee uit voor vandaag, dat de wetenschap een aantal nieuwe ervaringen heeft opgedaan die zeker in het komende jaar zullen leiden tot praktische resultaten o.a. voor verschillende therapieën en verder ook voor bepaalde - misschien ook wel erg belangrijk - voor bepaalde industriële verbeteringen, waardoor vervangingsstoffen van zeer grote houdbaarheid en goede kwaliteit ter beschikking zullen komen van de wereldhandel en dus indirect ook van Uw eigen industrie. En nu hoop ik dat ik U hier, zonder sensationeel te zijn, want dat was helemaal m'n bedoeling niet, een klein inzicht heb gegeven in de mogelijkheden. Onthoudt U goed, wat ik U hier verteld heb is niets bijzonders, het is iets waar U, bij voldoende kennis van de huidige feiten, plus de wetten der traagheid, zelve evengoed Uw conclusies over zou kunnen trekken. Het zijn bovendien gebeurtenissen die U ook op andere wijze n.l. astrologisch door het vaststellen der heersende invloeden, evenzeer zou kunnen bevestigen. U kunt dit zelf ook, maar we maken het U makkelijk; we doen het U eerst een paar keer voor. En nu hoop ik alleen maar, dat dit, misschien wel wat gemoedelijke praatje over toekomst en het lezen uit de toekomst, voor U eens temeer zal bevestigen dat er geen wonderen zijn in het heelal, tenzij het ene wonder van het leven. Het leven is een wonder, is in zijn oorsprong een kern onverklaarbaar, al het andere kan worden teruggebracht tot wetmatigheden die het Al regeren. En wie de wetten kent, kan ook gebruik maken van de krachten die zij hanteren. En daarmee dank ik U voor Uw aandacht en geef ik het woord over aan de volgende spreker, die dan een onderwerp zal behandelen naar Uw eigen keuze. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruyterstraat 41, d e n H a a g.
Bezoekt deze trouw en introduceer zoveel mogelijk Uw vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Ik mag voor U een onderwerp behandelen dat Uzelf kunt stellen. Mag ik U verzoeken mij dit onderwerp mede te delen?

x Ik heb heel dikwijls nagedacht, er wordt hier zo dikwijls gevraagd over reïncarnatie. Ik zit nogal eens veel in de Bijbel te lezen; daar lezen we dan in Genesis dat de mens uitgedreven wordt uit het Paradijs. Is dat nu het geval wat wij dan ter aarde komen of de z.g. reïncarnatie noemen?

- Neen dat is niet het geval.

x Zoudt U daar een onderwerp van kunnen maken?

- Ja, daar kunnen we wel een onderwerp voor U van maken vermoed ik. Vrienden, nu moet U één ding goed begrijpen, ik ga hier dus voor U ontleden het paradijsverhaal en wel speciaal dat deel betreffende de uittreding. Het is niet mijn bedoeling om hiermede enigerlei godsdienstige opvatting te kwetsen, maar anderzijds geloof ik dat diegenen die onbevooroordeeld kunnen luisteren, hieruit een begrip zullen krijgen van de werkelijke waarde van de gehele Bijbel. Wij zien dan Adam en Eva in een paradijs. Zijn er een Adam en Eva geweest? Ik geloof dat we daar nadrukkelijk ontkennend op kunnen antwoorden. Een Adam en Eva zoals ze daar voorgesteld worden, hebben niet bestaan. Wat is er dan wel geweest? Er zijn dieren geweest die een mens-gelijk-type begonnen te krijgen. Men zou ze kunnen noemen: aapachtigen, maar ook dat is niet helemaal juist, want zij hadden zich reeds van de aapachtigen afgezonderd door hun andere levenswijze. Zij leefden in de natuur en hoofdzakelijk wel op de vlakten. Zij waren echter door hun vroegere ontwikkeling zoolgangers en wenden zich er steeds meer en meer aan om toch zich voort te bewegen op de achterbenen. Hierdoor ontstond een ras dat geschikt was voor het dragen van een geest die een hoger bewustzijn zocht. De scheppingsdaad zou men kunnen noemen: de incarnatie van een geest voor het eerst in een instrument, waarin deze geest een groot deel van zijn werkelijke capaciteiten ook stoffelijk tot uiting zou kunnen brengen. Adam en Eva, zijn dat twee wezens en hoe komt het dan dat Adam eerst alleen bestaat? Wel, volgens de traditie bestond vroeger de paringsdaad als een dierlijk, onbewust bijna, gebeuren, waarbij zuiver natuurlijke drijfveren een samenkomst in onschuld zonder meer mogelijk maakten. Echter, vanaf het ogenblik dat de mens geboren wordt doordat de geest aan dit lichaam wordt toegevoegd, gaat deze mens een keuze maken, hij heeft niet langer een gezellin zonder meer, wanneer hij daar behoefte aan heeft; denkt U eens aan de bekende mythe over Lilith, de eerste vrouw van Adam, de weduwe, nietwaar, en hij gaat nu bewust zoeken naar een vrouw. Adam verlangt naar gezelschap, hij verlangt niet meer naar een sexueel tegendeel, hij verlangt naar een gezellin. Verandering in de verhouding tussen de seksen, vorming van de eerste gezinsband; zeer primitief misschien, maar toch van de eerste werkelijke gezinsband. U ziet, die Bijbel die zegt dat misschien niet met zoveel woorden, maar ze omschrijft een zuiver logische wordingsgang, zij laat geen ogenblik twifelen eraan bestaan dat Adams erkennen van Eva een kwestie was van verlangen, van begeren, maar niet het begeren alleen naar het zuiver dierlijke, maar vooral naar het menselijke. Dit opzichzelf betekent wederom dat deze mensen als mutatievorm moeten worden gezien van de dieren. Deze mutaties zijn in het begin betrekkelijk weinige, maar zij nemen toe, hun paradijs is de gehele wereld. En nu komt er, wonderlijk genoeg, het ogenblik dat de mens een eis gaat stellen. Hij accepteert het leven niet meer zoals het is, maar hij vraagt van dit leven bepaalde dingen; hij matigt zich over de omstandigheden een oordeel aan. Tot dien tijd is hij één geweest met de natuur, de natuur was zijn hele leven, hij wandelde met God. Maar nu gaat hij een onderscheid maken, hij gaat zeggen: dit is goed, dat is kwaad, dit wil ik wel en dat wil ik niet; hij laat zich niet meer leiden door de omstandigheden. Noodzakelijkerwijze verandert hiermede de verhouding van de mens tegenover de natuur, hij is ervan afgezonderd. God verlaat de mens, de natuur wordt plotseling van een vriend tot de vijand. En het vlammeende zwaard dan? Ach, dat vlammeende zwaard is ook weer een symbool. Ik spreek hier voortdurend dus over dit menselijk ras op deze aarde, dat moet ik er nadrukkelijk bij zeggen, anders dan zoudt U zich waarschijnlijk verwarren, aangezien er meerdere rassen van menselijke vorm geleefd hebben en uitgestorven zijn op deze aarde. We gaan dus verder. Nu komt dan het ogenblik dat zij uitgedreven worden met het vlammeende zwaard; dit vlammeende zwaard is een overlevering en ik zal U later vertellen waar zij op berust. Echter de engel, de kracht van de geest, staat tussen natuur en de mens; dit is begrijpelijk want, wie eenmaal geoordeeld heeft, kan in zichzelf dit oordeel niet ongedaan maken. Men kan niet bewust zichzelf terugbrengen tot het peil van

vraagloos accepteren. En daarmee zoekt de mens zijn eigen weg; hij schaamt zich nu voor zijn vroegere gezellen, de dieren. Ook dit is begrijpelijk want hij ziet nu in de dierlijke uiting een tegenstelling tot zijn eigen wezen. Dit zijn voor een groot gedeelte onbewuste processen, maar ze zijn desalniettemin de werkelijke drijfveer van de handelingen dezer vroege mens. Wanneer U dit dus goed begrepen heeft, kunnen wij een ogenblik afdwalen en dan kunnen we ons afvragen: wat was het vlammende zwaard? En nu wil ik daar niet teveel over zeggen, maar lang voordat de huidige mensheid tot aanzijn kwam, leefde er een andere mensheid; deze andere mensheid was Uw technische bereiking zeer ver vooruit. Deze mensheid leerde o.a. een aantal acoustische mogelijkheden gebruiken die met de beheersing van de stof sterk in verband staan. Overlevingen zijn bij reïncarnatie de oorzaak geweest dat flauwe en vage herinneringen daarvan, ook heden ten dage nog bestaan. Deze mensheid, beheerste evenzeer het radio-actieve element en de splijting van de atoomkern, als U dat doet; deze mensheid had zich ook een paradijs geschapen, een wereld die volmaakt was. Maar op het ogenblik dat zij een stoffelijke volmaking, volgens hun eigen oordeel, bereikt hadden, zeiden zij: "ziet, wij zijn groot en er is geen God"; zij wilden zich op Gods troon zetten. Als resultaat daarvan: het laaien van het eeuwig vuur d.w.z. de enorme radio-actieve explosies die de wereld voor alle leven, behalve zeer primitief leven, onbewoonbaar maakte. Eerst na een langere periode kon toen dat leven, dat primitieve leven, zich weer verder gaan ontwikkelen. De herinnering hieraan komt steeds weer naar voren wanneer wij horen over een oordeel des vuurs, waarbij het ook opmerkelijk is dat het vuur regent, dus een duidelijke uitdrukking dat het van boven komende vuur, een macht is die gebracht wordt door persoonlijkheden of wezens die zich kunnen bewegen vrij van de aarde in de atmosfeer. Nu zult U zich afvragen: waren deze eerste mensen dan reïncarnaties? Neen, zij waren niet reïncarnaties in de zin dat zij reeds op deze wereld hadden bestaan. Deze eerste mensen waren nieuwe wezens, nieuwe zielen die voor het eerst een menselijk voertuig betraden. Echter later zien wij dat ook diegenen die in de vorige wereld zoveel ellende en vernietiging veroorzaakt hebben, zich voegen bij de mensheid en daarvan gaan uitmaken; deze zijn wel reïncarnaties. Het verdrijven uit het paradijs echter is een kwestie die niet in verband staat met incarnatie of reïncarnatie, maar wel in direct verband staat met een bewustzijnsvorm waarbij de mens tot oordelen komt en wordt gebracht. Heb ik zo, deze in vragende vorm gestelde onderwerpen - het zijn er eigenlijk twee, aansluitende dan - goed behandeld voor U?

x Ja, ik dank U zeer, hoor.

- Is er iemand die daar nog vragen aan toe te voegen heeft?

x Adam was de eerste mens, waar haalde hij die weduwe vandaan?
(Vrolijkheid)

- Ja, dat is nu weer een eigenaardig verhaal, ik zei uitdrukkelijk ook erbij: dat is een mythe. Ik heb even geprobeerd om U duidelijk te maken dat Adam het eerst ontwaakte tot menselijk-zijn en dat er wezens van zijn geaardheid bestonden reeds. Deze wezens konden ook tot menszijn ontwaken. Echter, nemen wij nu eens aan dat Adam een geest in een lichaam als vrouw heeft gekend in de tijd dat men zegt: hij was alleen met de dieren; dat hij zich niet meer bevredigd voelde door dit op dierlijke kracht berustende en dat hij afstand deed van dit wezen, om daarvoor te zoeken en te verlangen Eva; dat kunt U toch volgen, ja? Dan volgt hieruit dat, waar er geen scheiding bestond eigenlijk, we Lilith t.o.v. Eva en Adam mogen noemen een onbestorven weduwe, nietwaar? Vandaar deze door mij gebruikte uitdrukking. Er zit echter veel meer aan vast, want ook Lilith heeft Adam kinderen gebaard. En dit is indirect weer aansprakelijk voor het geschil tussen Kafn en Abel en al wat er verder bijhoort, waarbij Kafn en Abel ook weer niet gezien moeten worden als twee personen, maar als twee groepen van personen. Dus, dan komen we bij de broedermoord terecht, maar dan krijgen we te maken met de eerste oorlog, primitieve oorlog, bij de mensen. Dus, het berust allemaal wel op historische feiten, maar slechts in een zodanige vorm gegoten dat het, juist doordat het niet aanspraak maakt op een historische juistheid, als een esoterisch-mythologische juistheid, door alle eeuwen heen in gelijke vorm bewaard kon blijven, begrijpt U? Anders dan had men onwillekeurig gezegd: ja, maar ik ben geen afstammeling van Kafn, en de ander zou gezegd hebben: ik ben het wel. Dan zouden ze er over zijn gaan vechten; de afstammelingen van Kafn zouden een boek geschreven hebben waarin Abel zwart werd gemaakt en omgekeerd. Begrijpt U wat ik bedoel? Dat is de menselijke geschiedschrijving, nietwaar, die altijd probeert zichzelf te verdedigen op grond van interpretatie van vorige gebeurtenissen; dat zijn altijd van die feiten. Dus, het was heel juist gezien, maar wat ik probeerde te bewijzen in mijn betoog, was niet zozeer dat Adam gescheiden was voordat hij met Eva trouwde, maar wel te bewijzen dat op de achtergrond van de paradijs-sage, paradijs-legende, een werkelijkheid ligt die in

de beelden van de paradijs-sage, door de wetenden gevonden kan worden; dat als zodanig een woordelijke aanvaarding daarvan, onjuist is, maar dat men de waarheid van het geschrevene, mits juist gelezen, niet kan ontkennen. En dat het dan een groot wonder is dat men, ongeveer honderd jaar nadat Mozes afscheid nam van zijn volk, dit neer kon schrijven. O, ik weet, Genesis is een boek van Mozes d.w.z. het wordt onder de naam van Mozes gebruikt, maar Mozes' werken dat zijn compilatiewerken, die zijn samengesteld door verschillende schrijvers. Hetzelfde kunnen we over een hele hoop andere zeggen. Men vertelt mij zelfs dat er heden ten dage nog schrijvers bestaan van behoorlijke reputatie, die een groot gedeelte van hun werk door anderen zien doen, maar wiens naam zodanige invloed heeft, dat die met alle geweld op de titelpagina gedrukt moet worden. Ik durf niet te zeggen of dit waar is, maar dat laatste is zeker in de oudheid waar geweest. Dat is ook waarschijnlijk de reden geweest dat men spreekt over het Ur der Chaldeën wanneer men Abrams afkomst aanduidt, terwijl historisch duidelijk te maken en te bewijzen is, dat in de tijd van Abram de Chaldeën in Ur nog heel weinig te zeggen hadden; dat er alleen maar een paar als slaven waren en nog niet als priesters en als heersers der wijzen; dat dit eerst jaren later gebeurde. We mogen dus niet vergeten dat een zekere renommeerzucht de betiteling en de uitdrukkingen beïnvloed hebben. Laten we blij zijn dat de grondwaarheid behouden werd. Heb ik U daarmee voldoende beantwoord tussen twee haakjes, want Uw vraag is er zo tussendoor geglipt in een heel betoeg, hè?

x Dank U.

x Ik had U eens willen vragen: de vorige spreker heeft ons verteld dat hij ons over de toekomst wat kan vertellen door zich te begeven via de ruimte en dan dingen te zien, wat hij ook ons verteld heeft. Maar wat U ons nu verteld heeft, ziet U dat ook door U terug te begeven via de ruimte?

- Zo zoudt U het kunnen noemen. Practisch zijn heden, verleden en toekomst een eenheid. En uitgaande van elk willekeurig punt op dit totaal, dat men tijd noemt, kan men alle andere punten daarvan zonder meer bereiken. Ik geloof echter niet dat m'n voorganger gepretendeerd zal hebben zelf volledig en beheerst tot deze beweging door de ruimtelijke verhouding, tijd genoemd, te beheersen. Dat kan niet. Een beheerste voortbeweging die komt in onze sfeer nog niet voor. Hij zal U op de mogelijkheid daarvan ongetwijfeld wel gewezen hebben. Die mogelijkheid wordt gebruikt, en een groot gedeelte van wat ik U thans vertel is voor mij ook geen beleefde waarheid maar geleerde waarheid, want ook wij kunnen leren van anderen die verder zijn in hun geestelijke ontwikkeling en ons deel doen hebben aan hun ervaringen en kennis. Voldoende duidelijk zo?

x Ja, dank U.

x Mag ik nog eens eventjes terugkomen op datzelfde geval van Adam en Eva? Ik meen dat ik het zo heb moeten bedenken: dat Adam en Eva de voorstelling was van de mens, omdat je wel leest dat Adam was van stof gemaakt en tot stof wederkeerde, maar Eva haar zaad zou in lengte van dagen vermorzeld worden, totdat dan ook tevens de opheffing daar weer van aangegeven wordt, dus ik dacht dat we dan hieruit ook kunnen zien de stof en geest.

- Neen, dat is niet juist, dus het is niet een stof-geest-verhouding, maar het is een voorstelling van de verandering van de waarden in de mens. De paradijs-geschiedenis vertelt dus eigenlijk de menswording van Adam. En nu kunnen we over Adam ook nog heel veel gaan spreken want de naam Adam betekent eigenlijk niets anders dan aarde. En dan kunnen we dus teruggaan in de Kaballa, kunnen we gaan spreken over de Rode-Adam die was de geest die God als beeld van Zichzelve schiep, die echter de machten des kwaads niet kon weerstaan en daardoor verbrokkeld werd en nu in onnoemelijk veel kleine splinters leeft totdat hij zichzelf zal hebben teruggewonnen. Ook dat is weer een symboliek die niet zonder enige reden bestaat. Maar als ik U die uit zou gaan leggen, dan geloof ik dat ik de mij toegestane tijdslimiet verre zou moeten overschrijden. Er bestaan dus heel veel mogelijkheden om Adam te beschouwen. Echter, naar aanleiding van datgene wat ons geleerd werd en wat wij zelve hebben kunnen constateren, moet ik aannemen dat de door mij gegeven visie juist is. Ik hoop dat dat duidelijk is. Nu geloof ik vrienden, dat ik verstandig doe om thans het medium vrij te geven. U zult, na een zekere pauze, zeer zeker in de gelegenheid gesteld worden, verdere vragen op een andere spreker af te vuren. Ik hoop daar zelve ook nog wel zo terzijdestaande bij aanwezig te kunnen zijn en zou U dus haast toe willen roepen: tot weerziens, maar in ieder geval ook nog een zegenrijke avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan J.L.Buitendijk, Buys Ballotstraat 11, d e n H a a g.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

Goeden avond vrienden, (de geestige intelligentie Henri)

Wat zijn jullie toch allemaal blij om mij weer te zien. Maar het is VRAGENRU - BRIEK. Persoonlijke vragen worden niet beantwoord. Laten we maar eens kijken wat ervan terecht komt.

- x De tijd, waarin wij leven, is er een van algemene onzekerheid. Men weet niet of men de aanwezige en overgeleverde waarden moet aanhouden of dat het vasthouden hieraan het nieuwe, dat komende is, in de weg staat. Men wordt heen en weer geslingerd door de angst voor conservatisme, en door de angst voor ontworteldheid en nihilisme. Is er nu ergens een richtsnoer te vinden wat onze geestelijke houding dient te zijn in deze tijd?
- Nou, ik zou zeggen: ja. Kijk eens, die onzekerheid der tijden dat is geen - laten we zeggen - verschijnsel van deze tijd, hoor. Ik bedoel, toen ze in de hollen zaten en met stenen bijltjes achter grote - hoe heten die beesten ook weer - aanzaten, toen zeiden ze ook: tjonge, tjonge, tjonge, wat moet ervan komen? Onze tijd verandert, al die oude overgeleverde waarden raken wij kwijt. En zo is het de hele wereld over, altijd. En nu zeg je: welke dingen moeten we nu vasthouden? Moeten we de overlevering vasthouden? Natuurlijk, als je die weggooit dan heb je niets. Wat moet je dan eigenlijk doen? Je moet op basis van, wat U daar noemt, conservatisme, voldoende open blik hebben voor de nieuwe ontwikkeling, dat Uzelve door onderzoek de nieuwere stellingen U eigen kunt maken. En wat U niet past, dat laat U rustig ter zijde. Er is eens een vrouw geweest, die wilde graag nieuwe schoenen hebben en die trok haar oude schoenen uit. Toen bleek dat de schoenmaker geen schoenen van haar maat had en toen moest ze op haar blote kwikkies over de straat naar huis toe. Wat heeft ze zich geërgerd! Een mens die geestelijk datzelfde doet is m.i. een dwaas. Maar als je werkelijk eerlijk overtuigd bent dat dat wat je hebt niet helemaal goed is, niet voldoende is, dan houd je je daar voorlopig aan vast en je zoekt net zolang totdat je het betere gevonden hebt. En dan nog wat: of je nu nihilist of een zeer conservatief iemand bent, als je maar één ding vasthoudt, dan komt de rest altijd vanzelf wel, en dat is: leef niet voor jezelf, maar tracht te leven voor je medemensen. Wanneer je dat doet kan er niets ten gronde gaan, ook jijzelf niet, want je kunt nihilist zijn zoveel als je wilt, maar je zult niet in staat zijn geloof ik, om de liefde en de genegenheid van de mensen, de vreugde over de daden die jezelf mocht stellen ten behoeve van andere mensen, weg te praten of weg te doen. En dan heb je een geestelijke waarde waar je in ieder geval houvast aan hebt. En heb je dat eenmaal, dan komt de rest wel vanzelf hoor. Ik geloof wel dat ik het zo netjes gezegd heb.
- x Volgt uit hetgeen de beide vorige sprekers hebben gezegd niet het gedetermineerd zijn van de wil en van alle gebeuren?
- Ja, ik zou zeggen van niet, want de voorgaande sprekers die hebben geloof ik, als ik het heel goed bekijk, verteld dat er een bepaalde ontwikkeling bestaat, maar nu is alleen maar de vraag: komt de wil na de ontwikkeling of gaat hij voor de ontwikkeling uit? En dan denkt U misschien dat het zo iets is als de kip of het ei, maar redelijk gesproken, voordat de kip er kwam moest het ei er zijn, want vóór de kip was er iets anders dat kipachtig was maar nog geen kip. Dus de wil moet er geweest zijn voordat ergens een vorm aan kon worden gegeven, een willoze massa beweegt niet; de wil is het eerste geweest. Daaruit zou voortvloeien dat de wil in geen geval gedetermineerd kan zijn, geen vantevoren vastgelegde wil, een vrije wil. Een wil die de kracht heeft om zichzelf te bekleden op de wijze die haar past en haar omgeving te brengen in die toestand die volgens haar de juiste is, mits zij haar kracht als wil volledig uit. En daarmee is ook meteen het gedetermineerd zijn van de gebeurtenis eigenlijk van de baan, want zolang als een wil invloed kan hebben op de gebeurtenissen, dan moeten die gebeurtenissen niet zo vastliggen dat je kunt zeggen: nou, het helpt niets om te willen, ga je gang maar, laat je maar gaan. Ik zou als antwoord de vraagsteller willen zeggen: er is niets gedetermineerd, het enige determinisme dat bestaat ligt in Uzelf en is uiteindelijk voor een groot gedeelte niets anders dan de geestelijke luiheid die U belet om Uw wil tot het goede om te zetten in de daad en daardoor te verwerklijken datgene wat U als een verlangen aanvoelt. Zit ie?
- (Gelach)
- x Zou U mij kunnen zeggen of er reeds mensen op deze aarde bestaan die de kracht tot universele liefde verworven hebben. Ik dacht hierbij aan Krishnamurti.
- Nu, ik geloof niet dat er mensen bestaan op de wereld die de kracht tot universele liefde verworven hebben en in de praktijk brengen. Ik geloof dat die kracht in iedereen aanwezig is, maar over het algemeen nog niet te hard tot ontplooiing is gekomen. Als ik tenminste aan mijzelf denk, nou, dan mankeert er wel wat aan. Maar ik geloof ook dat, wanneer je die universele liefde in jezelf volledig tot ontplooiing brengt, dat je niet meer bent mens, maar

dat je zoals Jezus bent, verheerlijkt, misschien nog dragende een menselijke vorm, maar in je hele bestaan vorm etc. sterk verschillen van wat wij op het ogenblik noemen: mens. Geen protesten daarop, geen aanvullingen?

x Neen, dank U wel.

- Nou, dat heb ik al weer netjes gedaan.

x Op een van de vorige avonden is gezegd dat Napoleon de reïncarnatie zou zijn van Nero. Nu heeft Steiner gezegd, dat aartshertog Rudolph van Oostenrijk de zoon van keizer Franz Joseph, die zelfmoord pleegde, na Maria Oetsera gedood te hebben, de reïncarnatie van Nero zou zijn. Zijn moeder, keizerin Elisabeth zou reeds toen hij kind was, verdriet gehad hebben over zijn geopenaarde wreedheid. Van andere zijde werd beweerd, dat Napoleon een reïncarnatie zou zijn van Hannibal.

- Nu, het spijt me voor Hannibal maar mijn keuze is en blijft Nero. En ik geloof dat, als we werkelijk moeten zeggen: wie is nu die aartshertog geweest, dat als ik hem in de Romeinse tijd zou moeten zoeken, voor Drusus zou stemmen, want die was net zo ideoot; die maakte niet alleen een ander dood, maar die maakte het ook zo erg dat hij er zelf ook aanging.

x Wie was dat?

- Drusus. Ja, dat is zo'n Romeinse gewoonte, hè? Papa die versloeg de een of ander en dan mocht hij zijn zoontje die naam erbij geven, vandaar ook dat er lui zijn die Germanicus heten. Het is zoiets als je tegenwoordig bokkers zou hebben, nietwaar, en de een die slaat de ander knock-out; laten we zeggen de een heet van der Velde en die slaat van Buren knock-out, dan noemt die man zich voortaan van Buren vander Velde en de zoon die noemen ze van Buurtje, als voornaam. Ja, zo zat dat in elkaar. Maar om terug te komen daarop. Met al dat gereïncarneerd zijn, moet je een ding goed begrijpen: die reïncarnaties zijn wel aardig, maar ze zijn verduveld moeilijk uit te kienen. Er zitten er hier een heel zwikje bij elkaar, allemaal gereïncarneerd, maar weet je nu wat je geweest bent? Wees nu maar blij, dan heb je er tenminste ook geen last van. Ik zou me daar niet zo druk over maken. Wanneer die voorbeelden worden aangehaald, dan moet je verder ook dat bedenken: een reïncarnatie moet altijd betekenen een verandering van lot d.w.z. datgene wat leefde in je toen je de eerste keer gereïncarneerd was, dat wordt de tweede keer aangevuld door invloeden in z'n tegendeel. En kijk nu eens naar Nero. Wat was Nero? Eigenlijk een arme komediant die voor zichzelf niet durfde te bekennen dat hij dodelijk bang was voor z'n aangenomen mama en z'n oma, en die er niets anders op wist te vinden, nietwaar, en ook het schoonmoederprobleem de wereld uithielp door de beul te roepen. Iemand die altijd onder invloed van anderen heeft gestaan, die doodsbang was, die laf was; die om die lafheid te verbergen, anderen liet lijden. Dat was Nero. En kijk nu eens naar Napoleon, precies het omgekeerde. Nero: vertroetelde jeugd, Napoleon precies omgekeerd. Nero op z'n hoogtepunt tegen z'n 20ste jaar zo, Napoleon pas later. In het begin Nero betrekkelijk zacht, volzaam, zoekend naar liefde en populariteit; Napoleon precies omgekeerd, dat deed hij pas toen hij eenmaal keizer was. Tegendelen, tegendelen die elkaar aanvullen? Wat hij de ene keer zocht en verwierf, dat heeft hij een andere keer gezocht en toen kon hij het niet krijgen. Het is zo gek nog niet hoor, dat ik hou mij maar aan het gezag van degenen die er over gesproken heeft dan, maar aan Nero-Napoleon. En wat die Rudolph betreft, ik zou heus niet durven zeggen waar hij de reïncarnatie van is. Maar ik zou zeggen: laten we ons daar nu ook maar niet zo druk over maken. Per slot van rekening, die goeie man die leeft al lang niet meer als aartshertog. Wie weet wat hij ondertussen is. Het is allemaal maar een kleine verschijning, waarom zou je je er druk over maken? Als U niet tevreden bent, dan vraagt U het de volgende keer nog maar eens, misschien dat er dan een ander is die het wel weet.

x Welke maatstaven worden de mens in het hiernamaals aangelegd bij de beoordeling van zijn daden? En door wie of wat worden die maatstaven aangelegd?

Wat is het doel van dit gedoe? Waarom worden dan aan de mens eisen gesteld?

- Het eigenaardige is dat de vraagsteller begint met één eigenaardige vergissing. Hij zegt: wat is het doel van dit gedoe, waarom worden de mensen eisen gesteld? Weet U dat het precies omgekeerd is? De mens stelt eisen; er worden de mens geen eisen gesteld, de mens stelt zichzelf eisen. En vandaar dat de mens deze eisen die hij zichzelf stelt, moet vervullen ofwel onbevredigd tenonder gaan. Als U eisen gesteld worden, dan stelt U zichzelf die eis, U zegt: "ik wil dit en dat bereiken", en wat zeggen de meeste mensen? "Voor alles wil ik gelukkig zijn." En dan wordt er geantwoord: "naastenliefde", en dan zeggen de mensen: "dat is een eis". Neen, dat is geen eis, dat is alleen een goede raadgeving. Wil je gelukkig zijn, wil je geestelijk bewust en rein worden? Naastenliefde! Er zit niets anders op. Dat is zagezegd het recept, maar de ziekte die heb je zelf, hoor. En vandaar dat, als een mens in onze wereld komt, er eigenlijk geen mens is die over die mens oordeelt, maar de

mens veroordeelt zichzelf. De mens die heeft altijd voor zichzelf zo'n heerlijk fantasietje gehad: zo groot, zo goed, zo machtig ben ik nu, zo heilig, zo braaf. Ja, en dan ga je dood, je laat je licht dan achter en daar sta je in je hemd, en dat vind je niet prettig. Heb je de moed om dat te accepteren, dan ben je gelukkig, dan ben je - wat ze noemen - in het licht. Maar ja, er zijn erbij die vertikken dat, die zeggen heel rustig: neen, ik ben zo groot en zo machtig, en dat ik hier in mijn hemd sta dat is maar een droom, ik ga weg, ik ga het donker in. Dan zitten ze in het duister, dan zitten ze in de ellende. Dat is het oordeel. Wat het doel van het hele gedoetje is? Ach, laten we het zo zeggen: de mens draagt in zich, uit zichzelf geboren, de wens om werkelijk mens te zijn en hij voelt zich niet gelukkig voordat hij dat bereikt. Is hij mens dan wordt hij bewust dat er hogere dingen zijn. Net zoiets als de loopjongen die filosofeert en fantaseert ook over de dag dat hij in het kantoor van de directeur zal zitten en de orders geven, met natuurlijk de nodige onaangename verwijten etc. aan al degenen die hem nu nog koeionneren. Zo gaat het de mens eigenlijk ook. De mens wil hogerop, en wanneer ^{hij} helemaal boven is, wat dan? Dan moet hij erkennen dat hij, door zichzelf te vinden, eigenlijk de hele mensheid gevonden heeft en dan is hij pas gelukkig, omdat hij dan begrijpen kan: er is geen hoger meer, ik ben vrij, hier heb ik vrede, hier heb ik rust, dit is voor mij de bereiking van al het voorstelbare, de volmaaktheid. En ik geloof dat dat hele gedoetje eigenlijk alleen maar erop gericht is om dat te bereiken. Nou, ik hoop dat ik het netjes genoeg gezegd heb. Is er nog wat meer aan vast? Niet? Dan gaan we verder.

- x Onderwerp: het gebed. 1°. Helpt ons gebed voor een bepaalde ziel (van één onzer overgegene dierbaren) deze ziel om sneller te komen tot het licht? 2°. Zijn de zogenaamde kransgebeden, waarbij de aandacht van degene die ze bidt, herhaaldelijk door profane gedachten wordt afgeleid, van enige waarde? 3°. Heeft een gebed vóór en na de maaltijden enige waarde?
- Nou, een-nul. Als je begint met te bidden, wat doe je dan? Dan geef je liefde en kracht uiteindelijk aan iemand anders. Je bidt voor iemand - er zijn ook mensen die bidden voor zichzelf, maar dat komt waarschijnlijk omdat ze zoveel van zichzelf houden - maar je bidt dus, omdat je zo iemand wilt helpen. Zou iemand die je graag wilt helpen niet geholpen worden wanneer je hele wezen daarop gericht is, vooral niet wanneer hij leeft in een wereld waarin een gedachte veel tastbaarder en krachtiger is dan ze hier op Uw wereld ooit zichtbaar kan zijn? Gebed helpt Uw overgeganen, gelooft dat maar. Nu en dan krijgen we twee-nul. Wat gebeurt er eigenlijk wanneer je zo'n kransgebed bidt? Nu, over het algemeen dan begin je je al gauw te vervelen; als je het geknield doet, krijg je nog pijn in je knieën ook, en je zet eventjes een spurt in om het zo gauw mogelijk af te raffelen. Als je het op zo'n manier bidt, is het geen cent waard. Je lacht erom, maar het wordt vaak zo gedaan. Maar als U zo'n kransgebed bidt, waarbij U de voortdurende herhaling van woorden van een bepaald gebed gaat gebruiken als concentratiemiddel, om dus Uw aandacht te houden op het gewijde gebied, ja dan heeft het een hele hoop te betekenen. En wat was nummer drie-nul ook weer?
- x Heeft een gebed vóór en na de maaltijden enige waarde?
- Ja, och ik zou zeggen: de mens die vóór zijn eten bidt, die is zich er in ieder geval van bewust dat voedsel een grote gave is, en dat kan nooit kwaad, want dan begin je tevreden te eten en dat is goed voor de spijsvertering. En als je dan na het eten bidt, dan dank je God voor het eten, maar indirect voor je leven. Als je je dat realiseert en je er niet afmaakt zoals sommige mensen, er zijn er - ik weet niet of dat nu nog bestaat - maar in mijn tijd had je van die eigenaardige mensen die vonden het nodig voordat ze aan het kuchje begonnen, zo heel eventjes een vlieg weg te jagen, weet je wel, zó (het medium maakt het gebaar van vluchtig een kruisje slaan); ik geloof niet dat dat bidden vóór of na het eten genoemd kan worden en iets dergelijks is alweer onzin, maar als U zich in dat bidden realiseert dat U hier dus leeft en dat de goddelijke kracht U in het leven houdt, dat dat voedsel wat U ontvangt uiteindelijk ook uit de goddelijke kracht geboren is, nu, dan geloof ik dat het wel wat te betekenen heeft, omdat het je dankbaar en tevreden stelt. En hoe tevredener en hoe dankbaarder je bent, hoe beter het je gaat op de wereld, want hoe minder last je maakt voor jezelf en voor een ander.
- x Enige weken geleden is door een der sprekers gezegd, dat bij het geven met Sint Nicolaas het toch eigenlijk was terwille van de gever zelf. Ik zou het volgende willen opmerken: vele gevers en geefsters zullen met opoffering van vrije tijd en met veel moeite en zorg iets maken en geven, dikwijls zó geven, dat zij zelf als gevers of geefsters onbekend blijven 't geen toch eigenlijk de goede zin van Sint Nicolaas viëren is. Natuurlijk vinden zij voldoening in 't geven zelf, maar is dat niet het geval met iedere daad van naastenliefde? Daar zou men dan ook moeten zeggen: terwille van de persoon zelf gedaan, hetgeen ten slotte waar is, maar ik zie geen verschil in beide manieren van

geven. Ik geef toe dat het gezegde waar kan zijn in sommige gevallen, maar de bovengenoemde wijze van geven is toch eigenlijk de juiste.

- Ja, dat is wel zo, maar ik weet natuurlijk niet wat die vorige spreker daarover gezegd heeft; ik heb daar niets over gehoord. Maar ik zal U wel één ding vertellen: er zijn mensen die Sint Nicolaas gebruiken als een heerlijke dag, waarop je alle gezellige pesterijtjes in surprise-vorm uit kunt oefenen, waar je anders beleefdheidshalve nooit de kans voor krijgt, juist door de anonimiteit. Als dat het geval is, dan ben ik het met dat aangehaalde volkomen eens, maar laten we nu eventjes een beetje over Sinterklaas denken. Weet U, er zit iets moois in en dat is dit: Met St. Nicolaas, met Kerstmis in een ander land, dan vergeten de mensen eventjes zichzelf. En dat er een Sinterklaas bestaat dat is geloof ik helemaal geen zelfzucht. Die oude bisschop Nicolaas die is er niet meer, hoor, die zal wel een andere betrekking gekregen hebben ondertussen, maar Sinterklaas leeft, Sinterklaas dat is eigenlijk een soort heilige die uit het begeren tot goed-zijn van een hoop mensen geboren wordt. Ze willen zo graag goed zijn voor een ander en zolang als dat nu blijft persoonlijke relatie, nu, dan zit er nog wel eens wat zelfzuchtigs bij. Ja, ik bedoel natuurlijk niet zo'n situatie waar mevrouw uitzoekt wat makker haar met Kerstmis geven moet of met Sinterklaas. Maar zo gewoon in de familiekring dan, is dat nog wel eens zelfzuchtig. Maar weet je wat het mooie is? Dat zijn allemaal nog maar van die namaak-Sinterklazen, maar er zijn nog echte ook, die zorgen dat iemand die het niet zou kunnen hebben, het krijgt, anoniem, zomaar; wat speelgoed voor een paar kinderen, of misschien wat extra vlees of eten, dat moeder de vrouw ook weer eens een vette pot klaar kan maken. Ik geloof dat die Sinterklaas vandaag aan de dag nog wel bestaat, en ik weet niet of het netjes is voor z'n gemijterde hoogwaardigheidsbekleder, maar daar neem ik mijn petje voor af, want dat zie ik toch wel als naastenliefde.
- x Enige keren maakte ik de avonden hier persoonlijk mee. Het merkwaardige was, dat vragen, die ik had willen stellen in de VRAGENRUBRIEK, door de eerste spreker in zijn verhandeling verwerkt werden en ik dus ongevraagd antwoord ontving. Nog sterker het volgende: Ik had een vraag die mij zeer bezig hield, dacht er veel over, maar tijd ontbrak mij, de vraag schriftelijk in te zenden. Ik woon niet in den Haag, krijg de verslagen. Het onderwerp dat mij bezighield besprak ik met niemand. Nu werd deze vraag, ik meen 14 dagen geleden, door iemand anders gesteld. Mijn vraag is nu: toeval, of gedachten overbrengen? Het laatste is natuurlijk in beide gevallen mogelijk. Of is er een andere mogelijkheid? Het is, als U wilt, een persoonlijke vraag, maar toch meen ik dat het niet alleen persoonlijk is en U dus de vraag wilt beantwoorden.
- Nu, ik kan uit eigen ervaring, en misschien sommigen onder U ook wel uit eigen ervaring, zeggen dat als je zo werkt in zo'n zaal, je hebt daar zo'n medium, dan vang je een hele hoop op, niet alles en niet woordelijk, maar je voelt het als het ware welke kant ze uit willen. Nu ja, en als zo'n spreker nu een goede bui heeft en het kan toevallig net, dan neemt hij zo'n klein probleempje meteen even mee. Dat spaart weer een hoop vragerij, nietwaar, en dan hoeven ze de "vragenrubriek" daar weer niet mee bezig te houden. Nu zegt U: ja maar, inzenden is dat gedachtenoverbrenging? Ach, wanneer er tussen die twee personen een band zou bestaan, acht ik het niet uitgesloten, maar ik geloof toch aan de andere kant, dat de vragenstelster zich zal realiseren, dat ze heus niet de enige is die met een bepaald probleem zit en dat het dus erg prettig is dat een ander er mee zat. Zo heeft zij tenminste haar antwoord gekregen zonder dat ze er nu direct werk aan gehad heeft. Ik geloof dat dat ook wel beantwoord is zo.
- x Wanneer een krankzinnige of ook wel genoemd geestes-of zielszieke, overgaat, hoe lost zich dan zo'n geval op in Uw sferen; kan de geest of ziel ziek zijn zoals dat hier op aarde wordt uitgedrukt?
- Neen, de geest of ziel kan niet ziek zijn. Wat ziek kan zijn is de psyche, laten we zeggen: het samenstelsel van dat deel van de geest dat onmiddellijk in het lichaam werkt, plus de hersenen, plus misschien het begeerteleven. Wanneer een van die factoren ziek is, kan daaruit krankzinnigheid ontstaan. Zit het in het begeertelichaam dan gaat dat nog een tijdje mee en dan heb je er last van tot dat je ook dat begeertelichaam achterlaat. Het duurt meestal niet zo erg lang, hoor. En als het een lichamelijke oorzaak heeft, of wanneer deze afwijking moet gezocht worden in een mentale storing, ja, als je een scheur in je jas hebt en je trekt haar uit, dan ben je de scheur ook kwijt, die zit in die jas, en als je een andere jas aantrekt dan komt daar niet onmiddellijk diezelfde scheur in. Dus in zo'n geval hebt U er geen last van. Ik zou zeggen: dat is dan wel genoeg zo. Er kan er nog net eentje bij. (Hier wordt een vraag bedoeld).
- x Is er een middel om zekerheid te krijgen omtrent de taak die in het leven is gesteld?
- Als dat voor iemand persoonlijk geldt dat zou ik zeggen: ja, die mogelijkheid bestaat, en wel als U zich de moeite getroost om mediterende te trachten de hoogste waarde in Uzelve te vinden. Wanneer U dat probeert; U probeert dus

Uw eigen werkelijke denken te vinden, Uw werkelijke verlangen en Uw werkelijk ideaal, dan heeft U het doel waarnaar U moet streven. Wanneer U dat regelmatig herhaalt, zult U ontdekken dat U het doel klaarder en klaarder ziet en dat Uw streven en Uw werken nauwer en nauwer ompaald wordt. Nu, en daarmee heeft U dan eigenlijk bereikt wat U vroeg, want dan weet U waarvoor U leeft. Is het genoeg zo, ja? Nu, dan zou ik zeggen: laten we dan maar zeggen dat het dan ook genoeg is. Dan voor vanavond: goeden avond.

ABONNEMENTEN OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.- op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60 te Scheveningen (tel. 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost. GEEFT ONS ADRESSEN VOOR HET ZENDEN VAN PROEFNUMMERS! Van alle reeds verschenen nummers hebben wij nog exemplaren in voorraad.

Goeden avond vrienden,

Wij zullen vandaag besluiten met HET SCHONE WOORD, zoals gebruikelijk. Ik laat het aan U over om vijf of zeven onderwerpen te stellen, naar Uw eigen verkiezing, bestaande uit één woord. Ik zal daarop op door mijzelf ^{te} bepaalde wijze improviseren. Gaat Uw gang.

VERLOSSER - OVERWINNING - TROOST - GELUK - OPGANG - VERVULLING - KUNST .

Wanneer de Verlosser door Zijn overwinning de mens troost brengt en geluk, zal de jubelende ziel van de mens zichzelf uiten aan wereld en God. En dit noemt men kunst. Is dit voor U aanvaardbaar?

x Ja.

-
In mij vreet een vreemde kracht;
Duistere macht
Schijnt mij te ontvreemden aan mijzelf.
Hoe dieper ik delf
In eigen zijn
Hoe groter de pijn
Van onbevredigd leven.
Ik vraag mij af: moet ik nog streven
Of zal ik 't leven laten?
En dan klinkt er een woord,
Een wonder akkoord
Dat fluisterend klinkt door het Al:
Er is een Verlosser voor U ook geweest,
Eén die was, is, en komen zal,
Die gegeven heeft kracht,
Die brengt U de troost,
Hij die de overwinning wist te behalen,
Op mens en aard', op geest en stof,
En 't vreemde lied zingt Hem dan lof,
En 't wil zich weer herhalen
En klinkt en klinkt.
Zo zingt
Het overwinningslied
Van Hem die overwon
De krachten uit het niet.
Zo zingt het lied in mij
En geeft mij troost en kracht,
Bewustzijn en voleinding,
Breiking.
De macht
Van 't leven in mij roert zich.
Waar het eerst was chaos,
Vol van hels lawaai,
Daar is de stilte nu gekomen,
En in de Stilte gaat mijn ziele
Zachtekenen aan 't dromen.
Zij bouwt een beeld,
Beeld der voleinding,
Beeld van een Verlosser,
Ook in Zijn kracht
Helpend mij,
Levend nog in duisternis en nacht
Vol onbegrepen zijn.
En uit mijn hart werd een woord geboren,

Een woord, een woord en ik schreef het
En nog een woord, ik moest 't herhalen
En ik herhaal het keer op keer.
Het bruist als kracht mij door de aderen,
Het klopt mij in het ruisend bloed,
Het is een kracht die mij doet spreken,
Die mij dwingt.
Ik moet, ik moet hier zingen.
De mensheid begrijpt niet die wondere
Ze zeggen: het is kunst, ^{macht}
Het is een product dat schoon is,
Tot aanzijn gebracht
Door vernuftige geest.
Maar het is meer, veel meer.
Misschien ben ik eenmaal vernuftig ge-
Maar nu, nu vond ik mijzelve weer. ^{weest,}
Wat gij noemt "kunst", dat is mijn leven,
Wat gij noemt "schoon gedicht"
En "wonderwoord",
Dat is de bekend'nis van het streven
Dat in mij leeft.
Wanneer ge zegt: het zijn gedachten,
Dan zijn het krachten,
Krachtakkoord,
Neergesmeten, bitter zingend haast,
In woord en klank en woord.
Ik heb gestalten U geschapen
Ge zegt: ze zijn zo schoon.
't Zijn krachten die in mijzelve slapen.
Is dat slechts kunst?
Het lijkt mij een hoon
Mij aangedaan,
Totdat ik zie hoe mensen
Voor deze kunst een ogenblikje staan,
Verpozend denken,
En ik zie dat ik uit mijn eigen zijn
De mensheid iets mocht schenken.
En dan vervloeit de bittere geboorte-
Van woord en klank, ^{pijn}
En ik stamel: dank
Aan de Verlosser
Die mij kracht,
En in de kunst ook zelve
Een kleine overwinning bracht.

Dan ga ik stil en nederig henen
Maar 'k keer terug.
En keer op keer
Offer ik mijzelf de mensheid,
Wil geven meer en meer,
En meer...
Want 'k ken bereiking en voleinding,
Mijn God is in mijn ziel ontwaakt,
De boeien van gekluisterd leven
Zijn door Verlosser mij geslaakt.
Eens zal ik het laatste lied U schrijven
En spreken U het laatste woord,
Maar ik kan U nu reeds zeggen wat het zijn zal
Wat gij van mij voor het laatste hoort:
Ik dank U God,
Dank voor het leven,
Dank voor de troost en alle kracht,
Maar 'k dank het meest U,
U Verlosser,
Die mij 't bewustzijn hebt gebracht.

En daarmee beëindig ik deze bijeenkomst en dank U voor Uw aandacht.
Goeden avond.

Van de band overgenomen
en g e s t e n c i l d
d o o r
Type- en Copieerinrichting
J. R i e n t j e s
HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN
Telefoon : 55 41 62